

Nicholas R. Parrillo, *The Endgame of Administrative Law: Governmental Disobedience and the Judicial Contempt Power* (Koniec prawa administracyjnego: rządowe nieposłuszeństwo i sądowa moc dezaprobaty ku takim działaniom), „Harvard Law Review” 2018, vol. 131, no. 3, s. 687–789, ISSN 0017-811X.

Badacze prawa administracyjnego koncentrują się w przeważającej mierze na procesach sądowych w celu rewizji działania administracji rządowej przy założeniu, że jeśli skarżący wygrają takie procesy, administracja usprawni, poprawi swoje działania w wielu sferach.

Orzeczenia sądowe są jednak niedoskonałe, orzecznictwo sądów bywa rozbieżne, nie zawsze można w nim upatrywać dobrych wzorców do działania administracji. Autor prowadził badania aktowe spraw administracyjnych zarówno będących w toku, jak i już zakończonych, tj. archiwalnych. Artykuł stanowi pierwszą ogólną ocenę tego, jak federalne sądy zajmują się federalnym nieposłuszeństwem organów administracji rządowej. Opracowanie zawiera cztery wnioski. Po pierwsze, federalne sądownictwo wydaje wyroki dezaprobaty przeciwko organom administracji rządowej i urzędnikom jako piastującym w nich funkcje, uchylając ich rozstrzygnięcia. Po drugie, możliwe jest nakładanie przez sądy sankcji finansowych na organy i ich pracowników. Po trzecie, sądy wyższej instancji celowo utrzymują dyskrecjonalne sankcje, tak aby poprawić działanie administracji. Po czwarte, nawet jeśli dochodzi do dezaprobaty w wyroku dla działań administracji rządowej, to celem jest prewencja generalna skierowana do innych organów, w sprawach podobnych.

Artykuł składa się z siedmiu części. Pierwsza z nich dotyczy problematyki sankcjonowania nieprawidłowości w działaniu organów administracji rządowej. Autor

analizuje wypowiedzi doktryny, a także orzecznictwo sądowe. W części drugiej opisano wstrzymanie działania organu administracji. Kolejna, trzecia część dotyczy postępowań przeciwko pracownikom organów administracji, którzy działając wadliwie, spowodowali szkodę. W części czwartej opisano następstwa wadliwych rozstrzygnięć administracji i innych prawnych form działania. Piąta część koncentruje się na zagadnieniach oddziaływania orzeczeń sądów na skuteczność i efektywność organów administracji. Natomiast w części szóstej opisano brak poprawy działań administracji, jej opieszałość, mimo dezaprobaty ze strony sądownictwa.

Autor nie kwestionuje prawidłowości działania sądów, ani też ich orzeczeń; zastanawia się, jak zmotywować administrację do szybkiego, skutecznego i legalnego działania.

Lucyna Staniszevska

DOI: 10.14746/spp.2018.3.23.14